

MATERIAŁY HISTORIOGRAFICZNE**HISTORIOGRAPHIC MATERIAL**

Pamięci Profesora dr hab. Zdzisława CMOLUCHA (1925 – 2000)

In memory of Professor Zdzisław CMOLUCH (1925 – 2000)

JACEK ŁĘTOWSKI

Instytut Biologii UMCS, Zakład Zoologii, ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin

KEY WORDS: historiography of natural sciences, biography, publications.

Dnia 16 lutego 2000 roku, w wieku 74 lat, odszedł niespodziewanie Nestor lubelskiej entomologii, ceniony i uznany autorytet naukowy Prof. dr hab. Zdzisław CMOLUCH, emerytowany profesor zwyczajny, długoletni kierownik Zakładu Zoologii Wydziału BiNoZ UMCS (Fot.).

Profesor urodził się 14 listopada 1925 roku w Łązku Zaklikowskim. Jego młodość była naznaczona tragicznie w latach wojny – ojciec został zamordowany przez okupantów niemieckich na Zamku Lubelskim, a pozostali członkowie rodziny (matka i troje rodzeństwa) zginęli w trakcie pacyfikacji rodzinnej wsi. Ocalony z pożogi, wstąpił do oddziałów Armii Krajowej pod pseudonimem „Jaskółka”, za co był po wojnie represjonowany. Po wyzwoleniu odbywał służbę wojskową w Oficerskiej Szkole Broni Pancernej w Chełmie i Modlinie. Za działalność wojskową uhonorowany został wieloma odznaczeniami, m.in. Odznaką Grunwaldzką, Odznaką Weterana Walk o Niepodległość.

Świadectwo dojrzałości otrzymał w Liceum Pedagogicznym im. E. Estkowskiego w Lublinie. Naukę kontynuował na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UMCS, pracując jednocześnie jako nauczyciel w Szkole Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącym TPD nr 1 w Lublinie. Studia magisterskie (II°) ukończył, jako uczeń prof. dr. Jana PRÜFFERA na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Pracę naukową rozpoczął w roku 1955 pod kierunkiem prof. dr. Konstantego STRAWIŃSKIEGO na stanowisku asystenta w Katedrze Zoologii Systematycznej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Jako przedmiot badań obrał jedną z grup chrząszczy – ryjkowcowate (*Curculionoidea*). Podczas wieloletniej pracy naukowej Profesor odkrył i opisał 3 nowe dla nauki gatunki (*Brachysomus strawinskii*, *Otiorhynchus smreczynskii* i *Bagous aliciae*) oraz wiele nowych dla fauny Polski. Szczególną sławę i uznanie w środowisku naukowym przyniosły Mu badania nad entomofauną kserotermicznych obszarów Lubelszczyzny. Za prace te uzyskał w 1962 roku stopień doktora nauk przyrodniczych, następnie w 1970 – doktora habilitowanego. Inicjował i rozwijał badania regionalne (na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim,



Fot. Prof. dr hab. Zdzisław CMOLUCH (1925 – 2000).

Wyżynie Lubelskiej i Sandomierskiej, Roztoczu oraz w Lasach Janowskich); ich wyniki, oprócz walorów poznawczych, mają bardzo duże znaczenie w planowaniu i ocenie efektów ochrony środowiska. Znaczącym dokonaniem pozostają opracowane przez Niego trzy klucze do oznaczania owadów Polski (dla rodzin chrząszczy: *Rhinomaceridae*, *Attelabidae*; *Anthribidae*; *Phalacridae*) oraz szereg publikacji naukowych o szerokim zasięgu. W trakcie pobytów naukowych za granicą Profesor zajmował się też fauną Basenu Morza Śródziemnego, z tego obszaru zebrał wśród innych owadów 2 nowe dla nauki gatunki ryjkowców.

Dorobek naukowy Profesora obejmuje 83 publikacje, w których opisał ponad 760, głównie krajowych, gatunków owadów. Prowadząc badania terenowe zgromadził bogaty zbiór ryjkowcowatych obejmujący około 10 000 okazów. Jego badania zyskały Mu szerokie grono współpracowników w kraju i za granicą (Niemcy, Czechy, Bułgaria, USA).

Za osiągnięcia naukowo-dydaktyczne otrzymał w 1994 roku stanowisko profesora zwyczajnego. W trakcie wieloletniej aktywności zawodowej Profesor był niestrudżonym organizatorem życia naukowego, czuwał nad rozwojem swoich współpracowników. Przez okres 23 lat pełnił funkcję kierownika Zakładu Zoologii. Pod Jego kierunkiem wykonanych zostało 167 prac magisterskich, był promotorem 6 przewodów doktorskich, recenzował 9 rozpraw doktorskich i 2 habilitacyjne. Brał udział w pracach towarzystw naukowych: LTN, PTZool., PTEnt. (laureat Złotego Medalu z okazji 75-lecia PTEnt.); organizował sympozja i konferencje. Współpracował z licznymi ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi. Był cenionym przez studentów wykładowcą. Wykształcił szerokie grono krajowych entomologów.

Za swój wkład w rozwój nauki polskiej Profesor uhonorowany został m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi oraz indywidualną nagrodą III stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

We wspomnieniach społeczności akademickiej Profesor pozostanie Nauczycielem, Mistrzem, Człowiekiem wielkiej kultury i skromności.

Wykaz publikacji:

- CMOLUCH Z. 1957: Entomologia w Czechosłowacji. Pol. Pismo ent., ser. B, **5** (8): 57-60.
- CMOLUCH Z. 1958: Spostrzeżenia nad ryjkowcowatymi (*Coleoptera: Curculionidae*) występującymi na rzepaku ozimym. Pol. Pismo ent., ser. B, **1-2**: 11-14.
- CMOLUCH Z. 1958: Wstępne badania nad morfologią i biologią *Baris coerulescens* Scop. (*Coleoptera, Curculionidae*). Pol. Pismo ent., **28**: 133-139.
- CMOLUCH Z. 1959: Badania biologiczne w Jugosławii. Pol. Pismo ent., ser. B, **1-2**: 103-112.
- CMOLUCH Z. 1959: Rzadkie gatunki ryjkowców (*Coleoptera: Curculionidae*) ze wschodnich terenów Lubelszczyzny. Ann. UMCS, sec. C, **11** (1956): 523-530.
- CMOLUCH Z. 1959: Nowe i rzadkie gatunki ryjkowców (*Coleoptera: Curculionidae*) dla fauny Polski. II. Ann. UMCS, sec. C, **13** (1958): 191-198.
- CMOLUCH Z. 1960: Entomofauna rzepaku ozimego – *Brassica napus* L. var. *biennis* (SCHÜBLER et MART.). Pol. Pismo ent., ser. B, **3-4**: 167-184.
- CMOLUCH Z. 1961: Ryjkowce (*Curculionidae, Coleoptera*) z terenów Nadleśnictwa Janów Lubelski. Ann. UMCS, sec. C, **14** (1959): 29-49.
- CMOLUCH Z. 1961: *Brachysomus strawiński* n. sp. (*Coleoptera, Curculionidae*). Ann. UMCS, sec. C, **15** (1960): 111-115.
- SMRECYŃSKI S., CMOLUCH Z. 1961: Materialien zur Kenntnis der Rüsselkäferfauna (*Coleoptera, Curculionidae*) Bulgariens. Pol. Pismo ent., **31**: 223-253.
- CMOLUCH Z. 1963: Badania nad fauną ryjkowców (*Coleoptera, Curculionidae*) roślinnych zespołów kserotermicznych południowo-wschodniej części Wyżyny Lubelskiej. Ann. UMCS, sec. C, **17** (1962): 1-75.
- CMOLUCH Z., KOWALIK W. 1964: Ryjkowce (*Curculionidae, Coleoptera*) zbiorowiska leśnego koło Kraśnika (woj. lubelskie). Ann. UMCS, sec. C, **18** (1963): 69-103.
- CMOLUCH Z. 1965: Rezerwat torfowiskowy koło Jeziora Czarnego uległ spaleni. Wszechświat, **1965** (10): 255-257.
- CMOLUCH Z. 1965: Fälle der Teratologie bei Rüsselkäfern (*Curculionidae, Coleoptera*). Ann. UMCS, sec. C, **19** (1964): 1-17.
- CMOLUCH Z. 1966: Materialien zur Kenntnis der Biologie und der geographischen Verbreitung von *Larinus brevis* HBST. (*Coleoptera, Curculionidae*). Ann. UMCS, sec. C, **20** (1965): 9-19.
- ANASIEWICZ A., CMOLUCH Z. 1966: Ryjkowce (*Coleoptera, Curculionidae*) stwierdzone na plantacjach niektórych krzewów owocowych w Elizówce koło Lublina. Ann. UMCS, sec. C, **20** (1965): 105-119.
- CMOLUCH Z. 1967: Pamiati Prof. K. STRAWINSKOVO (1892–1966). Entomol. Obozr., **46**: 490-492.
- CMOLUCH Z. 1968: *Otiorhynchus (Tournieria) smreczynskii* sp. n. (*Coleoptera, Curculionidae*). Bull. Acad. Pol. Sci. Cl. II, **16**: 25-27.
- CMOLUCH Z. 1969: Taxonomischer Wert des *Spiculum ventrale* von Weibchen der Arten in der Untergattung *Tournieria* STIERL. (*Otiorhynchus* GERM. *Curculionidae, Coleoptera*). Ann. UMCS, sec. C, **24**: 259-267.
- CMOLUCH Z. 1971: Studien über Rüsselkäfer (*Coleoptera, Curculionidae*) xerothermer Pflanzenassoziationen der Lubliner Hochebene. Acta zool. eracov., **16**: 29-216.
- CMOLUCH Z. 1971: Nowe stanowisko *Mantis religiosa* L. (*Mantodea*) na Lubelszczyźnie. Przegl. zool., **15** (4): 374-375.

- CMOLUCH Z. 1972: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) roślinnych zbiorowisk śródmiejskich Lublina. Pol. Pismo ent., **42**: 545-562.
- CMOLUCH Z. 1973: Ein interessanter teratologischer Fall bei *Sitona hispidula* F. (*Curculionidae*, *Coleoptera*). Pol. Pismo. ent., **43**: 443-447.
- CMOLUCH Z. 1973: Zur Kenntnis der Rüsselkäferfauna (*Curculionidae*, *Coleoptera*) in Lubliner Land. Pol. Pismo ent., **43**: 449-453.
- CMOLUCH Z., PIOTROWSKI W. 1975: Materiały do znajomości rośliniarek (*Symphyta*, *Hymenoptera*) Lublina i jego okolic. Pol. Pismo ent., **45**: 565-570.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA A. 1975: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) Gór Pieprzowych koło Sandomierza. Ann. UMCS, sec. C, **30**: 193-208.
- CMOLUCH Z. 1975: Studies of the Weevils (*Coleoptera*, *Curculionidae*) of xerothermic Plant Associations in the Lublin Upland. Acta. zool. cracov., **16**, Warsaw: 1-189. Published for the Smithsonian Institution and the National Science Foundation Washington.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA A. 1975: Dynamika liczebności ryjkowców (*Curculionidae*, *Coleoptera*) roślin motylkowych. XI Zjazd Pol. Tow. Zool., Białystok: 26-27.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J. 1977: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) stwierdzone na *Onobrychis viciaefolia* SCOP. w Bezku (woj. Chełm). Ann. UMCS, sec. C, **31** (1976): 201-210.
- CMOLUCH Z., MINDA A. 1978: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) stwierdzone na *Medicago sativa* w Bezku (woj. chełmskie) i Feliksowie (woj. zamojskie). Ann. UMCS, sec. C, **32** (1977): 243-255.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., SMARDZEWSKA Z. 1979: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Polens. II. Ann. UMCS, sec. C, **33** (1978): 405-409.
- CMOLUCH Z. 1979: Chrząszcze – *Coleoptera*, *Rhinomaceridae*, *Attelabidae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Warszawa–Wrocław, XIX, **96-97**: 1-60.
- CMOLUCH Z., MINDA-LECHOWSKA A., ŁĘTOWSKI J. 1979: Wpływ niektórych czynników na liczebność gatunków z rodzaju *Sitona* GERMAR (*Coleoptera*, *Curculionidae*). XII Zjazd Pol. Tow. Zool., Poznań: 26.
- CMOLUCH Z., STĄCZEK Z. 1979: Biedronki (*Coccinellidae*) stwierdzone na uprawach koniczyny czerwonej (*Trifolium pratense* L.) w południowo-wschodniej Polsce. XII Zjazd Pol. Tow. Zool., Poznań: 26-27.
- CMOLUCH Z. 1979: Mieczysław SULMA (1898–1938). Memory. Przegł. zool., **23** (4): 293-294.
- CMOLUCH Z. 1979: Uwagi o dwóch gatunkach chowaczy – *Ceutorhynchus gallorhenanus* SOLARI i *C. assimilis* (PAYK.) (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Ochr. Rośl., **1979** (12): 16-17.
- CMOLUCH Z. 1980: Kilka spostrzeżeń o wołku zbożowym – *Sitophilus granarius* (L.) (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Ochr. Rośl., **1980** (3): 23.
- CMOLUCH Z. 1980: Klucz do oznaczania najpospolitszych chowaczy. Ochr. Rośl., **1980** (6): 11-14.
- CMOLUCH Z. 1980: Kilka uwag o opuchlaku chropawcu - *Otiorhynchus raucus* (F.) (*Curculionidae*, *Coleoptera*). Ochr. Rośl., **1980** (9): 22-23.
- CMOLUCH Z. 1980: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Ann. UMCS, sec. C, **34** (1979): 209-218.
- CMOLUCH Z. 1981: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Polens. III. Ann. UMCS, sec. C, **35** (1980): 229-241.
- CMOLUCH Z. 1981: Bemerkungen über *Ceutorhynchus plumbeus* Ch. BRISOUT, 1869 (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Ann. UMCS, sec. C, **35** (1980): 243-247.
- CMOLUCH Z. 1981: Uwagi o *Ceutorhynchus gallorhenanus* F. SOLARI i *C. assimilis* (PAYK.) (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Ann. UMCS, sec. C, **35** (1980): 249-253.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J. 1981: Badania nad ryjkowcami (*Coleoptera*, *Curculionidae*) na *Onobrychis viciaefolia* SCOP. w województwie chełmskim, zamojskim i lubelskim. [W:] Entomologia a gospodarka narodowa, Warszawa–Wrocław: 299-304.

- CMOLUCH Z., MINDA-LECHOWSKA A. 1981: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) stwierdzone na uprawach *Medicago sativa* L. w południowo-wschodniej Polsce. [W:] Entomologia a gospodarka narodowa, Warszawa–Wrocław: 305-310.
- CMOLUCH Z. 1983: In memory of Professor Konstanty STRAWIŃSKI. Ann. UMCS, sec. C, **36** (1981): 1-4.
- CMOLUCH Z. 1983: Wspomnienie o Profesorze Konstantym STRAWIŃSKIM (1892–1966). Wiad. entomol., **4** (1-2): 65-67.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1983: Ryjkowce z rodzaju *Sitona* GERMAR (*Coleoptera*, *Curculionidae*) na plantacjach roślin motylkowych w Polsce. Ann. UMCS, sec. C, **37** (1982): 67-86.
- CMOLUCH Z., STĄCZEK Z. 1983: Materiały do poznania biedronek (*Coccinellidae*, *Coleoptera*) upraw koniczyny czerwonej (*Trifolium pratense* L.). Ann. UMCS, sec. C, **37** (1982): 87-94.
- CMOLUCH Z. 1983: *Bagous aliciae* sp. n. (*Coleoptera*, *Curculionidae*) aus Mittelpolen. Bull. Pol. Acad. Sci., Biol., Warsaw, **31** (1-12): 51-55.
- CMOLUCH Z. 1985: Weitere interessante teratologische Fälle bei *Sitona lineatus* (L.) und *Dorytomus tremulae* (PAYK.) (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Pol. Pismo ent., **55**: 819-823.
- CMOLUCH Z., MINDA-LECHOWSKA A., ŁĘTOWSKI J. 1985: Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) wybranych zbiorowisk przyjeziornych Lubelskiego Zagłębia Węglowego. Wiad. entomol., **6** (1-2): 88-89.
- CMOLUCH Z. 1986: Ryjkowce (*Curculionidae*, *Coleoptera*) roślinnych zespołów kserotermicznych i łąkowych Wymysłowa i Opoki Dużej (woj. tarnobrzeskie). Ann. UMCS, sec. C, **38** (1983): 211-286.
- CMOLUCH Z. 1987: Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) roślinnych zbiorowisk kserotermicznych Białej Góry koło Tomaszowa Lubelskiego. Ann. UMCS, sec. C, **39** (1984): 187-197.
- MINDA-LECHOWSKA A., CMOLUCH Z. 1987: Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Doliny Bystrzycy. Ann. UMCS, sec. C, **39** (1984): 199-214.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J. 1987: Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Roztoczańskiego Parku Narodowego. Ochr. Przyr., **45**: 179-197.
- CMOLUCH Z. 1987: *Scydmaenus (Cholerus) hellwigii* (HERBST, 1792) (*Col.*, *Scydmaenidae*) w Polsce. Przegl. zool., **31** (4): 477-480.
- CMOLUCH Z. 1988: Uwagi o bionomii *Podagrica fuscicornis* (LINNAEUS, 1766) (*Col.*, *Chrysomelidae*). Ochr. Rośl., **1988** (5): 15-16.
- CMOLUCH Z., CMOLUCHOWA A., LECHOWSKI L., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A., SĘCZKOWSKA K., STĄCZEK Z. 1988: Insect Fauna Surrounding Lake Reservoirs of the Coal Basin. Ann. UMCS, sec. C, **40** (1985): 49-58.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1988: The Composition and Number of Weevil Species (*Curculionidae*, *Coleoptera*) of the Lublin Coal Basin Plant Communities. Ann. UMCS, sec. C, **40** (1985): 59-68.
- CMOLUCH Z., STANIEC B. 1989: Bemerkungen über *Otiorhynchus repletus* BOH. und *Sitona gressorius* (F.) (*Coleoptera*, *Curculionidae*). Ann. UMCS, sec. C, **41** (1986): 163-166.
- CMOLUCH Z. 1989: Chrzęszcze – *Coleoptera*, Kobielatkowate – *Anthribidae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Warszawa, XIX, **95**: 1-40.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., 1990: Zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Polens. IV. Ann. UMCS, sec. C, **42** (1987): 185-192.
- CMOLUCH Z. 1990: *Otiorhynchus porcatus* (HERBST, 1795) (*Col.*, *Curculionidae*) – gatunek ryjkowca rzadki dla fauny Polski. Przegl. zool., **34**: 287-290.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1990: Ryjkowce (*Coleoptera*, *Curculionidae*) Roztocza. Inst. Zool. PAN, Warszawa: 34.
- CMOLUCH Z., CMOLUCHOWA A., LECHOWSKI L., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A., STĄCZEK Z. 1990: Fauna owadów zespołu grądowego (*Tilio-Carpinetum*) w rezerwacie Bachus (Wyżyna Lubelska). Fragm. faun., **33**: 337-347.

- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1990: Ryjkowce (*Coleoptera, Curculionidae*) zespołu łąkowego (*Tilio-Carpinetum*) w rezerwacie Bachus (Wyżyna Lubelska). *Fragm. faun.*, **33**: 383-392.
- CMOLUCH Z. 1990: Über die Rüsselkäferarten der Gattung *Stenocarus* THOMS. und *Rhynchaenus* CLAIRV. (*Coleoptera, Curculionidae*). *Ann. UMCS, sec. C*, **43** (1988): 53-58.
- CMOLUCH Z. 1992: Rüsselkäfer (*Coleoptera, Curculionidae*) von Polesie Lubelskie. *Ann. UMCS, sec. C*, **44** (1989): 1-64.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1992: Changes in Weevils Groups (*Col., Curculionidae*) in Dry-ground Forest Communities near Sawin (Chelm Province). *Ann. UMCS, sec. C*, **44** (1989): 65-78.
- CMOLUCH Z. 1992: Materialien zur Kenntnis der Rüsselkäfer (*Col., Curculionidae*) der Asinara-Insel (Italien). *Acta Univ. N. Copernici, Biol.*, **39**: 41-47.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1993: Struktura jakościowa i ilościowa ryjkowców (*Coleoptera, Curculionidae*) rezerwatu leśnego Bukowa Góra RPN. *Ann. UMCS, sec. C*, **45** (1990): 99-107.
- CMOLUCH Z. 1993: Materiały do poznania ryjkowców (*Coleoptera: Apionidae, Curculionidae*) Polski. *V. Wiad. entomol.*, **12** (3): 189-192.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., MINDA-LECHOWSKA A. 1994: Ryjkowcowate (*Coleoptera, Curculionoidea: Rhinomaceridae, Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) Roztocza. *Fragm. faun.*, **37**: 267-290.
- CMOLUCH Z., CZARNAWSKI W. 1995: *Otiorhynchus smreczynskii* CMOLUCH, 1968 i gatunki ryjkowcowatych (*Coleoptera: Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) zbiorowisk synantropijnych Lublina. *Fol. Soc. Sci.*, **32** (1-2) (1991-1992): 65-69.
- CMOLUCH Z. 1995.: Ryjkowcowate (*Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) występujące na żarnowcu miotlastym – *Cytisus scoparius* (L.) LINK. *Ann. UMCS, sec. C*, **47** (1992): 1-17.
- CMOLUCH Z., ŁĘTOWSKI J., RZEPECKI M., 1995: Ryjkowcowate (*Coleoptera: Rhinomaceridae, Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) roślinnych zbiorowisk kserotermicznych Wyżyny Sandomierskiej. *Ann. UMCS, sec C*, **48** (1993): 177-200.
- CMOLUCH Z. 1995: Dr Katarzyna SĘCZKOWSKA. [W:] Księga Pamiątkowa Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Lublin: 178.
- CMOLUCH Z. 1995: Prof. dr hab. Konstanty STRAWIŃSKI (1892-1966). [W:] Księga Pamiątkowa Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Lublin: 183-184.
- CMOLUCH Z. 1995: Prof. dr Janusz DOMANIEWSKI (1891-1954). [W:] Księga Pamiątkowa Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Lublin: 210.
- CMOLUCH Z. 1995: Profesor Konstanty STRAWIŃSKI (1892-1966). *Ann. UMCS, sec. C*, **50**: 7-10.
- CMOLUCH Z., MINDA-LECHOWSKA A. 1996: Ryjkowcowate (*Coleoptera: Attelabidae, Apionidae, Curculionidae*) projektowanego rezerwatu Wieprzec k. Zamościa. *Ann. UMCS, sec. C*, **49** (1994): 195-204.
- CMOLUCH Z. 1997: Chrząższe – *Coleoptera, Phalacridae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Toruń, XIX, **58**: 1-32.

SUMMARY

Life and work of Professor Zdzisław CMOLUCH (1925-2000) are discussed. He was the director of Department of Zoology in Maria Curie-Skłodowska University in Lublin for twenty-three years. Professor CMOLUCH discovered and described three species of weevils new for science (*Brachysomus strawinskii*, *Otiorhynchus smreczynskii* and *Bagous aliciae*). He is also the autor of 83 publications, discussing about 760 species of insects, mostly from Poland. During his investigations Professor created a collection of curculionids, with about 10000 specimens. The list of his publications is also presented.